

RIM, BUKAREŠTA, SOFIJA, NIKOZIJA, ZAGREB, PRAGA, TALIN, ATENE, BUDIMPEŠTA,
RIGA, VILNA, VALETA, VARŠAVA, LIZBONA, LJUBLJANA, BRATISLAVA, MADRID

Njegova ekselenca Micheál MARTIN
predsednik vlade Irske

V vednost: Njegova ekselenca António Costa
predsednik Evropskega sveta

2. oktober 2026

Spoštovani predsednik vlade!

Pogajanja o večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034 vstopajo v odločilno fazo, zato vam pišemo kot predsedniku Sveta Evropske unije, da bi z vami delili nekaj premislekov pred prihajajočo revizijo pogajalskega okvira.

V celoti se zavedamo, da se Evropska unija spoprijema s spreminjajočim se strateškim okoljem, ki prinaša nove izzive, a tudi nove priložnosti za skupno evropsko ukrepanje. Naslednji večletni finančni okvir mora Evropi omogočiti, da izkoristi te priložnosti in se hkrati odzove na vse večje izzive, med katerimi so varnost in obramba, konkurenčnost, poveztljivost, energetska varnost ter odpornost. Hkrati pa to ne sme iti na račun politik, ki temeljijo na pogodbah, saj te ostajajo hrbtenica evropskega povezovanja in same po sebi prispevajo k reševanju teh novih izzivov. Zato skupni obseg sredstev, določen v pogajalskem okviru ciprskega predsedovanja, ostaja ustrezna podlaga za učinkovito obravnavo vseh teh finančnih potreb. Zdaj ni čas za to, da bi Evropa zmanjševala ambicije.

Čeprav se kohezijska politika in skupna kmetijska politika izvajata že dolgo, so njuni cilji še vedno enako pomembni. Z njunim izvajanjem se spodbuja zbliževanje med državami članicami in regijami, krepi enotni trg ter podpira podeželska in manj razvita območja. Prispeva se tudi h konkurenčnosti Evrope in prehranski varnosti, hkrati pa zagotavlja trdna podpora milijonom evropskih državljanov ter dokazuje dodana vrednost skupne evropske porabe. Obe politiki sta se večkrat prilagodili novim gospodarskim in družbenim razmeram, pri tem pa se je še naprej sledilo ciljem, določenim v pogodbah. Z njunim izvajanjem se ustvarjajo tudi neposredne in posredne koristi za gospodarstva po vsej Evropski uniji.

Zato menimo, da je treba v naslednjem večletnem finančnem okviru ohraniti skupni obseg sredstev za kohezijsko politiko in SKP. Kot smo poudarili v naši skupni izjavi z dne 26. maja, so se v predlogu Komisije za ti dve politiki že realno skrčila sredstva, in to kljub skupnemu povečanju obsega večletnega finančnega okvira. Nadaljnje zmanjševanje sredstev zanju ne bi pomenilo posodobitve proračuna EU, temveč bi ga le oslabilo in

ogrozilo javno podporo evropskemu projektu. Poleg tega novi večletni finančni okvir že prinaša temeljito preoblikovanje strukture, programiranja in načina porabe sredstev.

Za nove prednostne naloge Evrope bodo potrebna ustrezna dodatna sredstva, hkrati pa je treba ohraniti sredstva za kmetijstvo in kohezijsko politiko. V zvezi s tem smo pripravljeni konstruktivno sodelovati glede prihodkov, tudi pri predlogih za nove lastne vire, ki bi zmanjšali neposredni pritisk na nacionalne proračune. Takšni viri morajo biti dejanski, pravični, preprosti in ne smejo imeti regresivnih učinkov, kar je v skladu z našo majsko izjavo. Skrbno bomo proučili prilagoditve predlogov, ki jih je napovedala Komisija.

Kot možnosti bi morali proučiti tudi postopnejše odplačevanje sredstev iz instrumenta NextGenerationEU, kar bi v naslednjem večletnem finančnem okviru lahko ustvarilo dodatni fiskalni prostor, pri čemer bi bilo treba oceniti njegov vpliv na skupne stroške odplačevanja, ter omejene in ciljno usmerjene evropske dolžniške instrumente za jasno opredeljene strateške prednostne naloge, kar je v skladu z majsko izjavo. In končno, v naslednjem večletnem finančnem okviru ne bi smelo biti prostora za sedanji sistem rabatov. Rabati so bili namenjeni zmanjšanju čezmernega bremena prispevkov nekaterih držav članic. Okoliščine, ki so prvotno upravičevale takšne popravke, so se bistveno spremenile. Pri določanju nacionalnih prispevkov ne bi smeli upoštevati le njihove absolutne višine, temveč tudi različne ravni blaginje v državah članicah in relativni trud, ki se zahteva od vsake od njih.

Pričakujemo, da bo irsko predsedstvo pri pripravi prihodnjega pogajalskega okvira ustrezno upoštevalo te vidike, in smo pripravljeni skupaj s predsedstvom ter vsemi državami članicami sodelovati pri oblikovanju ambicioznega, uravnoveženega in ustrezno financiranega večletnega finančnega okvira.

S spoštovanjem.

Giorgia Meloni

predsednica Sveta ministrov
Italijanske republike

Nicușor Dan

predsednik Romunije

Rumen Radev

predsednik vlade Bolgarije

Nikos Christodoulides

predsednik Cipra

Andrej Plenković

predsednik vlade Hrvaške

Andrej Babiš

predsednik vlade Češke republike

Kristen Michal

predsednik vlade Estonije

Kyriakos Mitsotakis

predsednik vlade Grčije

Péter Magyar

predsednik vlade Madžarske

Andris Kulbergs

predsednik vlade Latvije

Gitanas Nausėda

predsednik Republike Litve

Robert Abela

predsednik vlade Malte

Donald Tusk

predsednik vlade Poljske

Luís Montenegro

predsednik vlade Portugalske

Janez Janša

predsednik vlade Slovenije

Robert Fico

predsednik vlade Slovaške

Pedro Sánchez Pérez-Castejón

predsednik vlade Španije